

## Regelbunden tillsyn i Markusskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-6

### Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Avesta kommun och besökt Markusskolan den 21 januari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (<http://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn/>).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen, senast den 2 oktober 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

### Underlag

Underlaget för Skolinspektionen bedömning är dels dokument från kommunen och Markusskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Markusskolan intervjuades rektorn, lärare, och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

### Beskrivning av Markusskolan

**Tabell 1:** Antal elever på Markusskolan

| Markusskolan  | Antal elever |
|---------------|--------------|
| Förskoleklass | 32           |
| Grundskola    | 198          |

Källa: Skolans uppgift, hösten 2008

Markusskolan tillhör det centrala skolområdet i Avesta och innefattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1-6. Enligt rektorn har cirka 25 procent av eleverna flerspråkig bakgrund. Förskoleklassen är sedan förra läsåret placerad i Rågskolan som ligger på

gångavstånd från Markusskolan men planeras att flytta tillbaka till Markusskolan under nästa läsår. I anslutning till skolan finns även fritidshem. För skolans ledning ansvarar rektorn. Rektorn ansvarar sedan 1 januari 2009 även för fritidshemmet. Skolan är organiserad i fyra arbetsenheter vilka respresenteras av utsedda samordnare. Dessa träffar rektorn var tredje vecka. Enligt rektorn har samordnarna enbart informationsbärande ansvar och för närvarande har skolan ingen ledningsgrupp.

Tillsynen av Markusskolan innefattar förskoleklass och årskurs 1-6. Kommunens ansvarstagande för skolbarnsomsorgen och förskoleverksamheten beskrivs i separata rapporter.

### Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

## 1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

### 1.1 Kunskapsresultat

**Tabell 2:** Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

|                                                                                      |                        | 2007          |       | 2008          |       |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|---------------|-------|---------------|-------|
|                                                                                      |                        | Markus-skolan | Riket | Markus-skolan | Riket |
| Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven | Engelska               | 78            | 85    | 69            | 87    |
|                                                                                      | Matematik              | 76            | 72    | 50            | 73    |
|                                                                                      | Svenska                | 67            | 71    | <b>33</b>     | 72    |
|                                                                                      | Svenska som andraspråk | .             | 56    | .             | 61    |

Källa: Uppgifter från skolan, hösten 2008. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 3 för 2006 och delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

. = Uppgift saknas

**Kommentar och bedömning:**

I de nationella ämnesproven i årskurs 5 uppnådde endast 51 procent målen i samtliga ämnen. Högst resultat uppnåddes i engelska med 69 procent och lägst resultat i svenska med endast 33 procent. Samtliga resultat är en försämring i jämförelse med tidigare år. Skolan har vid sin analys av orsakerna till de låga siffrorna inte kunnat finna en entydig förklaring.

Skolan kan inte på en övergripande nivå redovisa kunskapsresultaten i förhållande till kursplanernas mål för årskurs 5 i samtliga ämnen. Detta bedöms under avsnitt 3.4.1. Vid tillsynen framkommer att skolan fokuserar på de tre ämnena svenska, matematik och engelska, se även avsnitt 1.2.1 och 1.5.2 samt 3.1.1.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att skolan måste vidta åtgärder för att kunskapsresultaten ska förbättras.

**1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat****Bedömningspunkter****1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

**Motivering**

I 2 kap. 6 § grundskoleförordningen anges att det för varje ämnen finns en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot, och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och nionde skolåret. I kursplanerna för ämnena matematik, svenska och svenska som andraspråk anges även de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av tredje skolåret. Enligt avsnitt 2.7 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. (Lpo 94) ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling. Läraren ska muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Detta uppdrag omfattar skolans alla ämnen.

I Markusskolan följer lärarna upp elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kursplanernas mål, dock inte i alla ämnen. Regelbundna uppföljningar görs framförallt i svenska, matematik och engelska men även i idrott och hälsa. Övriga ämnen följs delvis upp bland annat i samband med s.k. orosrapporter då lärare rapporterar om en elev riskerar att inte nå målen. Elever, föräldrar samt rektorn saknar således information om hur eleverna utvecklas i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen i grundskolans kursplaner.

Skolinspektionens bedömning är att lärarna på ett mer systematiskt sätt behöver följa upp och synliggöra varje elevs kunskapsresultat i alla ämnen i årskurs 5.

4 (14)

**1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

**Motivering**

I 7 kap. 2 § grundskoleförordningen anges att läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Mer information finns i Skolverkets allmänna råd om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

De individuella utvecklingsplaner Skolinspektionen tagit del av på Markusskolan varierar både till sin utformning och till sitt innehåll. I stort så innehåller de inte skriftliga omdömen som ska ingå.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs.

**1.3 Bedömning och betygssättning****Bedömningspunkter****1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

## 1.4 Genomförande av utbildningen

### Bedömningspunkter

#### 1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

#### 1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

| Motivering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Rektorn har, enligt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. (Lpo 94), ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. För att eleverna, i enlighet med läroplanens intentioner, ska kunna ta ansvar för sin egen utbildning, krävs också att skolan klargör vilka mål utbildningen har.</p> <p>Tillsynen i Markusskolan visar att eleverna genomgående har små möjligheter att utöva inflytande över undervisningsprocessen och över sitt eget lärande. Generellt sett har eleverna en begränsad kännedom om målen för utbildningen. Elevernas inflytande begränsas ofta till möjligheter att få göra olika val i den mån de är färdiga med sina individuella planeringar.</p> <p>Skolinspektionen bedömer sammantaget att elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande behöver förbättras.</p> |

#### 1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

6 (14)

**1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov**

**Bedömningspunkter**

**1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

| Motivering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Enligt 1 kap. 2 § och 4 kap. 1 § skollagen samt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen ska hänsyn tas till elever i behov av särskilt stöd och sådan ska också ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Också i avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisning och elevvårdsverksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver för att nå målen för utbildningen.</p> <p>Vid tillsynen framkommer att särskilt stöd ges främst till elever som riskerar att inte nå målen i svenska, engelska och matematik. I övriga ämnen ges inte detta stöd. Särskilt stöd ges till elever med beteendeproblematik och Skolinspektionen noterar att en betydande större andel pojkar än flickor får särskilt stöd. Lärare uppger dessutom att alla elever i behov av särskilt stöd inte får detta och att stödet ges främst som akuta åtgärder. Utvärdering av effekterna av gjorda insat-</p> |

ser saknas. Vid tillsynen framkommer också att föräldrar kan skriva under ett dokument om att de inte accepterar det stöd eleven blivit erbjuden. Se även 3.3.2.

Med anledning av ovanstående samt mot bakgrund av uppnådda resultat från ämnesproven i årskurs 5 bedömer Skolinspektionen att åtgärder behöver vidtas så att alla elever som är i behov av särskilt stöd får detta. Skolinspektionen påpekar också att det är rektorn som är ansvarig och beslutar i frågor om särskilt stöd.

Enligt 5 kap. 2 § grundskoleförordningen ska en elev ges studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det.

På Markusskolan ges inte studiehandledning på modersmålet.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver förvissa sig om att studiehandledning på modersmålet ges till alla elever som behöver det.

#### **1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

#### **Motivering**

Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I Markusskolan upprättas åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd. Av de åtgärdsprogram som skolinspektionen har tagit del av finns nulägesbeskrivningar samt målbeskrivningar. I vissa fall framkommer det dock inte tydligt vilka insatser skolan är ansvarig för och när de vidtagna åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Skolinspektionen bedömer att flera av åtgärdsprogrammen inte uppfyller författningarnas krav. Arbetet med åtgärdsprogrammen behöver därför utvecklas.

## 2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

### 2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

#### Bedömningspunkter

##### 2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

##### 2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

##### 2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

#### Motivering

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Efter den 1 januari finns bestämmelserna i två lagar dels i 14 a kap. skollagen angående kränkande behandling, dels i den nya diskrimineringslagen (2008:567) angående diskriminering. Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarar för tillsyn av diskrimineringslagen. Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en årlig plan mot kränkande behandling. Denna plan ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska också innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder man avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Det finns inget som hindrar att verksamheten respektive skolan för samman den årliga planen mot kränkande behandling med den likabehandlingsplan, som ska upprättas enligt diskrimine-

ringslagen, till ett dokument. Barn och elever vid den verksamhet för vilken planen gäller ska enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling medverka vid upprättandet, uppföljningen och översynen av den årliga planen mot kränkande behandling enligt skollagen. Se vidare Skolverkets Allmänna råd och kommentarer för arbetet med att främja likabehandling (SKOLFS 2006:7).

Skolinspektionen har granskat Markusskolans likabehandlingsplan och funnit att den tydligare bör utgå från en aktuell kartläggning av skolans behov inom området. Innehållet i planen behöver också förankras på skolan. I planen framgår exempelvis att den ska finnas tillgänglig på skolans hemsida. Skolans handlingsplan mot kränkande behandling på hemsidan är dock till sitt innehåll annorlunda än likabehandlingsplanen. Skolinspektionen vill påtala att planen i sitt innehåll bör utgå från begreppet kränkande behandling och inte mobbning. Det framgår vidare av handlingsplanen att elevens föräldrar ska kopplas in först om ärendet bedöms som mobbning. Skolinspektionen vill i sammanhanget klargöra att känslan av att vara utsatt är en subjektiv känsla och att det är den enskilde elevens upplevelse som ska vara vägledande för hur skolan ska agera och därför ska föräldrar alltid underrättas om elever har svårigheter i skolan.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas för så att en plan som fullt ut svarar mot författningarnas krav upprättas.

### 3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

#### 3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

##### Bedömningspunkter

##### 3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

| Motivering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). I denna bilaga anges utbildningens omfattning i grundskolan för ämnen och ämnesgrupper. Vid skolans val får antalet timmar i timplanen för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Beslut om fördelning av antalet timmar för ämnen och ämnesgrupper fattas av styrelsen efter |

förslag av rektorn enligt 2 kap. 4 § grundskoleförordningen.

Beslut om fördelning av timmar är delegerat till rektorn enligt delegationsordning. Vid tillsynen av Markusskolan framkommer att antalet undervisningstimmar i ämnesgrupperna SO och NO är minskade med mer än 20 procent.

I de nationella kursplanerna finns mål att uppnå för eleverna i årskurs 5 och 9.

Enligt intervjuer med elever och rektor framgår att ämnet hem- och konsumentkunskap inte ges i sådan omfattning att det är möjligt att nå de nationella målen i årskurs 5.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att eleverna erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar i SO och NO samt ges undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap före utgången av årskurs 5 så att de ges möjlighet att nå de nationella målen i ämnet för årskurs 5.

### 3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

#### Motivering

Enligt 2 kap. 17 § grundskoleförordningen ska eleverna som språkval erbjudas minst två av de moderna språken franska, spanska och tyska. Enligt 2 kap. 18 § grundskoleförordningen ska i stället för moderna språk erbjudas bland annat engelska och svenska som språkval om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det.

Tillsynen visar att eleverna inte kan välja svenska som språkval och engelska erbjuds endast dem som riskerar att inte nå målen i ämnet.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att eleverna erbjuds språkval i enlighet med författningarnas krav.

Enligt 2 kap. 9 § grundskoleförordningen ska eleven erbjudas modersmålsundervisning.

Vid tillsynen framkommer att elever inte erbjuds modersmålsundervisning i exempelvis thai och kurdiska på grund av svårigheter att finna modersmålslärare.

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att eleverna erbjuds modersmålsundervisning i enlighet med författningarnas krav.

**3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**3.1.4 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**3.1.5 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**3.2 Personalens utbildning****Bedömningspunkter****3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

**3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

### 3.3 Rektors ansvar

#### Bedömningspunkter

##### 3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

| Motivering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Enligt 2 kap. 2 § skollagen ska det för ledningen av utbildningen i skolorna finnas rektorer. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m. (Lpo 94) 2.8 Rektors ansvar, framgår att som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.</p> <p>Vid tillsynen framkommer att det finns brister i det pedagogiska ledarskapet. En organisatorisk översyn har nyligen gjorts på skolan, men en pedagogisk översyn har ännu inte genomförts. Rektorn har många visioner och planer för verksamheten, men lyckas inte fullt ut förankra dessa i verksamheten. Den intervjuade personalen uppger att de saknar en tydlig pedagogisk ledning och att det till stor del är upp till varje lärare att utveckla den pedagogiska verksamheten. En orsak till detta kan enligt personalen vara rektorns arbetsbörda. Rektorn uppger att det har saknats förutsättningar för att kunna verka som pedagogisk ledare fullt ut.</p> <p>Skolinspektionen bedömer att det pedagogiska ledarskapet behöver utvecklas och prioriteras så att skolan i högre grad kan nå de nationella målen.</p> |

##### 3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

| Motivering                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen fattas beslut om särskilt stöd av rektorn. Av skolförfattningarna framgår vidare att elevens rätt till särskilt stöd är oavvisligt och att det är elevens rektor som ansvarar för att särskilt stöd ges till elever i behov av detta. Skolförfattningarna påbjuder ett samråd med eleven och elevens vårdnadshavare men om rektor bedömer att en viss form av stöd är den bästa stödåtgärden för eleven, ska detta genomföras även om vårdnadshavaren</p> |

motsätter sig.

Av de handlingar Skolinspektionen tagit del av framkommer att föräldrar kan skriva under att de inte accepterar det stöd eleven blivit erbjuden. Härmed uppstår en tveksamhet i frågan om beslut om särskilt stöd fattas av rektor, ytterst mot föräldrarnas vilja.

Skolinspektionen bedömer att detta behöver klargöras så att alla elever garanteras det stöd rektorn bedömer att de ska ges.

### 3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
| X                                                   |                 |

## 3.4 Kvalitetsarbete

### Bedömningspunkter

#### 3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måloppfyllelsen.

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

#### Motivering

Av 2 kap. 2 § skollagen framgår att det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Av Lpo 94 framgår bl. a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället.

Av tillsynen framkommer att kvalitetsarbetet inte är systematiserat på Markus-skolan. Viss utvärdering sker men uppföljning och utvärderingen är inte en tydlig utgångspunkt för planerade åtgärder och för förändringar i organisation eller undervisning. Bland annat saknas former för att analysera kunskapsresultaten vid skolan och deras orsaker i den verksamhet som bedrivs samt att på den grunden vidta åtgärder för ökad kvalitet.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan behöver förbättra sitt kvali-

tetsarbete och då bland annat vidta åtgärder för att följa upp elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 5.

**3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.**

| Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen | Åtgärder behövs |
|-----------------------------------------------------|-----------------|
|                                                     | X               |

**Motivering**

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Enligt 3 § samma förordning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan förskola eller fritidshemmet avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Arbetet med kvalitetsredovisningen syftar också till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med sitt uppdrag. Enligt 4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska skolans kvalitetsredovisning utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Skolinspektionen har tagit del av Markusskolans kvalitetsredovisning och bedömer att den behöver utvecklas. Kvalitetsredovisningen innehåller en beskrivning av vilka aktiviteter som har genomförts under året utifrån vissa lokala mål inom bland annat områdena kunskaper och färdigheter samt drogförebyggande arbete och jämställdhet. Resultat och analys finns dock endast sparsamt redovisade och en uppföljning av elevernas kunskapsresultat saknas. Det finns inte heller någon redovisning av skolans uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen. Kvalitetsredovisningen har inte tagits fram under medverkan av elever och elevernas vårdnadshavare har inte deltagit i arbetet.

Skolinspektionen bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller de krav som förordningen ställer.

Stockholm 2009-06-02

Jane Åslund

Ullrika Palm Lindgren